

3. Васильченко Г., Парасюк І., Єременко Н. *Планування розвитку територіальних громад: Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування. Асоціація міст України.*: К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 256с.

Гавва В.

*«Фінанси, банківська справа та страхування», аспірант
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»*

Науковий керівник – к.е.н., професор кафедри фінансів ім. В. Федосова Гапонюк М.А.

ПЕРЕВАГИ ТА РИЗИКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЦИФРОВОЇ ВАЛЮТИ

30 червня цього року Верховна рада України прийняла Закон України «Про платіжні послуги», яким було надано право Національному банку України поряд фізичною гривнею проводити емісію електронної/цифрової гривні. Запровадження такого активу, як цифрова валюта вводить нові можливості до роботи національної фінансової системи.[1] Тому варто розібратись у перевагах та ризиках емісії даного виду цифрових фінансових активів. Оскільки, фактично, ми знаходимось на певному перехресті, коли мова йде про цифрову валюту. Фізичні готівкові кошти все ще широко застосовуються у повсякденному житті. При цьому держава та банківська система ще мають зробити рішучі кроки, для введення в повсякденне життя даного виду активу

Головним рушієм запровадження саме цифрової готівки є той факт, що все більше людей застосовують практично завжди безготівкові розрахунки. При цьому додатковий імпульс необхідності запровадження цифрової валюти, як легального інструменту розрахунків, зумовлює бум поширення криптовалют, зростання вартості криптовалют у повсякденному житті привертає надзвичайну кількість уваги. Тож варто визначити головні переваги та ризики застосування цифрової валюти.

Цифрова валюта може запропонувати широкий спектр переваг перед традиційними способами застосування готівки у фізичні чи електронних формах. Першою головною перевагою є те, що цифрові валюти дозволяють здійснювати набагато швидші транзакції, ніж ті, що здійснюються через традиційні фінансові установи. Наприклад, переказ коштів за кордон іноді може зайняти кілька днів, перш ніж гроші надійдуть на рахунок одержувача через традиційний банк, але цифрові валюти роблять це набагато швидше, практично одразу.

Операції з цифровою валютою істотно зменшують трансакційні витрати. Так хоч гроші на вашому рахунку технічно є вашими, але банки, як посередники у фінансових операціях усе одно повинні отримувати прибуток, стягуючи з вас плату зняття грошей у банкоматі, комісію за переказ та плату за закриття готівкового рахунку. При цьому при оплаті операцій за кордоном також часто стягуються додаткові комісії. При цьому при застосуванні цифрової валюти, ви можете отримувати повне право власності на неї і використовувати її як завгодно, у більшості випадків без комісійних. [2]

Наступною перевагою цифрової валюти є контроль за платежами. Цифрові валюти розроблені таким чином, щоб забезпечити прозорість відстеження коштів таким чином, як вони розроблені, особливо криптовалют, які використовують технологію блокчейн. Це означає, що ви можете будь -коли подивитися і побачити, де знаходяться ваші гроші, завдяки записам, що зберігаються після кожної транзакції. Застосування

валюти у традиційній формі не дає технічної можливості запропонувати такий рівень контролю. [2]

В той же час є ряд ризиків, що мають бути враховані при використанні цифрової готівки.

По-перше цифрові активи є схильними до цінової нестабільності: Наразі більшість цифрових валют децентралізовані, тому їх не підтримує жоден уряд чи центральний банк. Це означає, що вони нестійкі і відкриті для великої мінливості, а значить, вони можуть дуже швидко втратити або набрати цінність. Ті, хто торгує цифровими валютами, можуть мати за хвилину щось, що коштує багато, але якщо вартість впаде, вони можуть швидко втратити цінність. При цьому випуск цифрової валюти державами, як однієї з форм національної валюти нівелює цей ризик.

По-друге цифрова валюта може мати додаткові ризики забезпечення безпечності її зберігання. Хоча цифрові валюти знімають необхідність зберігати ваші особисті дані в Інтернеті, валюта, якою ви володієте, все ще може бути вразливою до зламів в наслідок хакерських атак або фішингу. При цьому випуск національних валют в цифровій формі може дати більш широкий спектр гарантій та компенсацій тим, у кого вкрали такі кошти.

Як ми бачимо цифрова готівка має надзвичайні переваги, при цьому випуск такої готівки, як додаткової форми національної валюти зменшує традиційні ризики цифрової готівки. Тому саме поява нових фінансових технологій, включаючи криптовалюти та блокчейну, зосередила увагу на цифровій готівці з боку центральних банків. Сьогодні центральні банки досліджують питання про те, чи варто їм скористатися перевагами цих нових технологій, шляхом випуску власної цифрової валюти.

При цьому особливістю національних грошей у цифровій формі є те, що цифрова валюта центрального банку може мати значний вплив на монетарну політику та фінансову стабільність як позитивно, так і негативно. Гроші у цифровій формі менш залежать від технології, що використовується для валюти, і більш чутливі до того, як використовується цифрова валюта та які обмеження, якщо такі є, накладаються на неї. Вони можуть включати, чи можуть грошей у цифровій формі вкладатись під відсотки, наскільки легко переходити між цифровою валютою центрального банку та банківськими депозитами та чи має вона номінальну вартість як традиційна готівка. [3]

Література:

1. Закон України «Про платіжні послуги» [Електронний ресурс]// – 2021. - 1591-IX, Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
2. Anil Kumar Bhansali, «The time for central bank digital currencies has come» [Електронний ресурс]// Режим доступу: <https://www.thehindubusinessline.com/opinion/time-for-central-bank-digital-currencies-has-come/article36648966.ece>
3. Amber Wadsworth «The pros and cons of issuing a central bank digital currency» [Електронний ресурс]// Bulletin Vol. 81, No. 7 June 2018 Reserve bank of New Zealand Режим доступу: <https://www.rbnz.govt.nz/-/media/ReserveBank/Files/Publications/Bulletins/2018/2018jun81-07.pdf>

Гайова Т.

«Фінанси», 6 курс

ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри фінансів ім. В. Федосова Сафонова Л.Д.